

Dispečer železniční dopravy

Dispečer železniční dopravy řídí a koordinuje vlakovou dopravu v určeném obvodu na centrálních nebo regionálních pracovištích.

Odborný směr:	Doprava a logistika
Odborný podsměr:	železniční a kolejová doprava a přeprava
Kvalifikační úroveň:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou; Střední vzdělání s výučním listem i maturitní zkouškou
Alternativní názvy:	Koordinátor provozu, Rail transport dispatcher, Disponent železniční dopravy, Dispscher, Streckendispatcher, Disponent
Regulovaná jednotka práce:	Ne

Pracovní činnosti

- Řízení a koordinace vlakové dopravy v určeném obvodu.
- Organizace a kontrola činnosti železničních pracovníků podle směnového plánu a grafikonu.
- Vyřizování operativních záležitostí v železničním provozu.
- Odpovědnost za dodržování předepsané technologie.
- Plnění grafikonu vlakové dopravy.
- Plnění grafikonu provozních procesů stanice.
- Pořizování dat do informačních systémů.
- Administrace trasy vlaků v příslušných dopravních aplikacích.
- Evidování a řešení operativních situací při mimořádných událostech.
- Vykonávání a zajišťování složitých odborných prací na úseku přepravního plánování, hospodaření a manipulace s vozy.
- Zajišťování součinnosti se složkami Integrovaného záchranného systému při mimořádných událostech a zjišťování jejich příčin a při odstraňování havárií.
- Vedení příslušné dokumentace.

CZ-ISCO

- 43232 - Dopravní dispečeři
- 4323 - Pracovníci v dopravě a přepravě

Hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2023

Pracovníci v dopravě a přepravě (CZ-ISCO 4323)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Hlavní město Praha	33 801 Kč	54 239 Kč	74 717 Kč	35 836 Kč	44 909 Kč	58 422 Kč
Středočeský kraj	29 410 Kč	47 034 Kč	62 581 Kč	34 999 Kč	49 625 Kč	56 828 Kč
Jihočeský kraj	23 896 Kč	45 037 Kč	60 057 Kč	41 595 Kč	50 755 Kč	63 717 Kč
Plzeňský kraj	28 152 Kč	43 265 Kč	59 939 Kč	33 714 Kč	43 843 Kč	51 270 Kč
Karlovarský kraj	25 666 Kč	45 485 Kč	59 190 Kč	-	-	-
Ústecký kraj	27 821 Kč	46 733 Kč	63 233 Kč	37 108 Kč	46 032 Kč	55 877 Kč
Liberecký kraj	24 918 Kč	46 665 Kč	58 746 Kč	-	-	-
Královéhradecký kraj	26 700 Kč	43 086 Kč	58 066 Kč	-	-	-
Pardubický kraj	21 577 Kč	41 232 Kč	65 705 Kč	31 908 Kč	42 051 Kč	49 941 Kč
Kraj Vysočina	20 633 Kč	44 508 Kč	58 014 Kč	33 953 Kč	43 907 Kč	54 364 Kč

Typ JP	ID
WorkUnitTypeEnum.1	5350

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Jihomoravský kraj	29 659 Kč	47 472 Kč	63 960 Kč	36 985 Kč	45 885 Kč	58 783 Kč
Olomoucký kraj	32 892 Kč	49 376 Kč	64 723 Kč	34 766 Kč	47 614 Kč	61 697 Kč
Zlínský kraj	25 684 Kč	42 315 Kč	60 771 Kč	-	-	-
Moravskoslezský kraj	28 309 Kč	44 377 Kč	60 368 Kč	37 116 Kč	44 380 Kč	51 172 Kč

Hrubé měsíční mzdy v roce 2023 celkem

CZ-ISCO		Medián za ČR celkem	
		Mzdová sféra	Platová sféra
4323	Pracovníci v dopravě a přepravě	46 719 Kč	45 410 Kč
43232	Dopravní dispečeři	42 752 Kč	45 043 Kč

ESCO

Kód podskupiny	Název podskupiny v ESCO	URL - podskupiny v ESCO
4323	Úředníci v dopravě a přepravě	http://data.europa.eu/esco/isco/C4323

Pracovní podmínky

Název	1	2	3	4
Zraková zátěž	x	x		
Lokální zátěž - zátěž malých svalových skupin	x	x		
Duševní zátěž		x		
Zvýšené riziko obecného ohrožení		x		
Pracovní doba, směnnost		x		
Zátěž teplem	x			
Zátěž chladem	x			
Zátěž hlukem	x			
Zátěž vibracemi	x			
Zátěž prachem	x			
Zátěž chemickými látkami	x			
Zátěž invazivními alergeny	x			

Typ JP	ID			
WorkUnitTypeEnum.1	5350			
Název	1	2	3	4
Zátěž biologickými činiteli způsobujícími onemocnění	x			
Zátěž ionizujícím zářením	x			
Zátěž neionizujícím zářením a elektromagnetickým polem včetně laserů	x			
Celková fyzická zátěž	x			
Zátěž trupu a páteře s převahou statické práce (manipulace s břemeny)	x			
Lokální zátěž jemné motoriky	x			
Zátěž prací v omezeném nebo uzavřeném prostoru	x			
Zátěž prací v nevhodných pracovních polohách	x			
Práce ve výškách	x			
Zvýšené riziko úrazu pracovníka	x			

Legenda:

- 1. Stupeň zátěže (minimální zdravotní riziko)
Faktor se při výkonu práce nevyskytuje nebo je zátěž faktorem minimální, vliv faktoru je ze zdravotního hlediska nevýznamný.
- 2. Stupeň zátěže (únosná míra zdravotního rizika)
Ze zdravotního hlediska je míra zátěže faktorem únosná, nepřekračuje limity stanovené předpisy, vliv faktoru je akceptovatelný pro zdravého člověka.
- 3. Stupeň zátěže (významná míra zdravotního rizika)
Úroveň zátěže překračuje stanovené limitní hodnoty expozice (zátěže), na pracovištích je nutná realizace náhradních technických a organizačních opatření, nelze vyloučit negativní vliv na zdraví pracovníků.
- 4. Stupeň zátěže (vysoká míra zdravotního rizika)
Úroveň zátěže vysoce překračuje stanovené limitní hodnoty expozice, na pracovištích musí být dodržován soubor preventivních opatření, častěji dochází k poškození zdraví.

Kvalifikace k výkonu povolání

Školní vzdělání

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
RVP	Provoz a ekonomika dopravy	37-41-M/01
RVP	Logistické a finanční služby	37-42-M/01
KKOVTypeEnum.3	Provoz a ekonomika dopravy	3741M006
KKOVTypeEnum.3	Provoz a ekonomika dopravy	3741M01
KKOVTypeEnum.1	Vyšší odborné vzdělání v oboru provoz, organizace a ekonomika dopravy	3741N
KKOVTypeEnum.3	Provoz a ekonomika dopravy	3741N003
KKOVTypeEnum.3	Logistické a finanční služby	3742M01

WorkUnitTypeEnum.1

5350

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru provoz, organizace a ekonomika dopravy	3741M
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru provoz, organizace a ekonomika pošt	3742M

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení)	xxxxM

Další vzdělání

Profesní kvalifikace

- Dispečer/dispečerka železniční dopravy (37-061-N)

Další vhodné kvalifikace

- QualificationRequirementGravityEnum.1 - Odborná způsobilost k příslušným činnostem podle předpisů dopravce nebo Správy železnic, státní organizace

Kompetenční požadavky

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22.Z.1006	Organizování a řízení drážní dopravy podle grafikonu vlakové dopravy	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.Z.1014	Organizování a řízení drážní dopravy při mimořádnostech a mimořádných událostech	5	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.Z.1033	Sestavování směnového plánu železničního provozu	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.Z.2002	Koordinace a organizování železničního provozu v přiděleném obvodu	5	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.Z.1005	Koordinace vlakové dopravy ve stanici i na mezistaničním úseku	5	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.C.2001	Vyřizování operativních záležitostí v železničním provozu	5	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.D.8001	Vedení dokumentace provozu železniční stanice	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.D.8005	Vedení plnění grafikonu	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.Z.1022	Koordinace posunu hnacími vozidly	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.D.6001	Rozbor závad a problémů v železniční přepravě	4	CompetenceSuitabilityEnum.2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22._.0001	struktura a organizace železniční dopravy a přepravy	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0003	podmínky přepravy osob a nákladu na železnici	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0004	dopravní zeměpis (železniční sítě, elektrizované tratě, úzkorozchodné tratě, přechodové stanice)	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0022	činnosti výpravčího	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0023	zabezpečovací a sdělovací zařízení v železniční dopravě	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
j22._.0023	práce se softwarem pro odborné aplikace	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
l21._.0072	zásady součinnosti s jednotkami IZS, Policie ČR a vymezenými osobami	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0002	předpisy železniční dopravy a přepravy	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0021	zásady a pravidla sestavování vlakových souprav	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0006	provozní řády rádiových sítí	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
e74._.0020	technické parametry železničních souprav a vozidel	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0093	interní normy železniční dopravy a přepravy	4	CompetenceSuitabilityEnum.2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Obecné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 0-3
b01	Počítačová způsobilost	3
b03	Numerická způsobilost	2
b05	Právní povědomí	1
b06	Jazyková způsobilost v češtině	2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c10_manualu.pdf

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
1.1	Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu	2
5.2	Identifikace potřeb a výběr vhodných technologií	2

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
5.1	Řešení technických problémů	2
4.3	Ochrana zdraví a duševní pohody	2
4.2	Ochrana osobních dat a soukromí	2
4.1	Ochrana zařízení	2
2.4	Netiketa	2
2.3	Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	3
2.2	Sdílení prostřednictvím digitálních technologií	2
2.1	Interakce prostřednictvím digitálních technologií	2
1.3	Správa dat, informací a digitálního obsahu	3
1.2	Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu	3
5.4	Identifikace nedostatků v digitálních kompetencích	1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c15_manualu.pdf

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
2.1	Kompetence k efektivní komunikaci	3
2.2	Kompetence ke kooperaci	3
4.5	Kompetence k samostatnosti	4
4.4	Kompetence k řešení problémů	4
4.2	Kompetence k plánování a organizování práce	4

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c9_manualu.pdf

Zdravotní podmínky

Onemocnění omezující výkon povolání

- Těžká, prognosticky závažná onemocnění oběhové soustavy
- Prognosticky závažné poruchy sluchu
- Prognosticky závažná onemocnění cév a nervů horních končetin
- Prognosticky závažné onemocnění dýchacích cest a plic
- Astma bronchiale či jiná prognosticky závažná alergická onemocnění
- Prognosticky závažné imunodeficitní stavy
- Prognosticky závažná onemocnění pohybového systému, znemožňující zátěž páteře a trupu
- Prognosticky závažná onemocnění končetin, znemožňující jemnou motoriku
- Prognosticky závažná onemocnění končetin, znemožňující jemnou motoriku a koordinaci pohybů

- Prognosticky závažná chronická onemocnění pohybového systému, zamezující práci ve vynucené poloze
- Onemocnění oběhové soustavy
- Onemocnění ledvin
- Závažná endokrinní onemocnění
- Závažná onemocnění dýchacích cest a plic
- Závažná onemocnění ledvin, močových cest
- Poruchy sluchu
- Chronické záněty středouší
- Tinnitus
- Závažná degenerativní a zánětlivá onemocnění pohybového systému
- Nemoci cév a nervů horních končetin
- Prognosticky závažná endokrinní onemocnění včetně diabetes mellitus
- Chronická onemocnění dýchacích cest s poruchou funkce včetně alergických onemocnění a těžších funkčně významných deformit hrudníku
- Imunodeficitní stavy
- Chronická onemocnění jater
- Kožní prekancerózy
- Závažné poruchy krve tvorby a krvácivé stavy
- Klaustrofobie
- Drogová závislost v anamnéze
- Nemoci pohybového systému, omezující pohyblivost a svalovou sílu
- Poruchy prokrvení končetin

Onemocnění vylučující výkon povolání

- Prognosticky závažné poruchy vidění
- Záchvatovité a kolapsové stavy
- Závažné duševní poruchy, těžké poruchy chování
- Poruchy vidění
- Onemocnění oběhové soustavy s funkčním omezením
- Chronická onemocnění dýchacích cest a plic s těžší poruchou funkce
- Závažná onemocnění páteře
- Onemocnění končetin s poruchou funkce včetně pouřazových stavů
- Závažná onemocnění pohybového a nervového systému, omezující jemnou motoriku a koordinaci pohybů
- Závažná onemocnění pohybového systému omezující práci ve vynucené poloze
- Závrať jakékoliv etiologie
- Duševní poruchy
- Poruchy chování
- Závažná psychosomatická onemocnění
- Epilepsie a jiná záchvatová onemocnění
- Závažná nervová onemocnění
- Závažné stavy po úrazech či operacích pohybového systému

Poznámka ke zdravotním podmínkám:

Zdravotní způsobilost pro výkon povolání je stanovena vyhláškou Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy.

Přesné posouzení zdravotního stavu s následným doporučením nebo nedoporučením výkonu tohoto povolání je možné pouze po konzultaci s lékařem.